

RESURSI

PROIZVODNJA

ODLAGANJE

Od 12 miliona tona otpada - 10 miliona tona završi na deponiji bez prethodnog tretmana.

U Srbiji postoji samo 10 sanitarnih deponija i više od 3.500 divljih

Put cirkularne ekonomije predstavlja smanjenje iskorišćenja resursa, ponovnu upotrebu i reciklažu svih materijala tako da se što manji % otpada odlaze na deponije. (engl. reduce-reuse-recycle)

KORACI KA CIRKULARNOJ EKONOMIJI

Upravljanje plastičnom ambalažom

- Svaki stanovnik Srbije iskoristi 50kg svih vrsta pakovanja godišnje, od čega je 10kg plastična ambalaža
- 95% vrednosti plastičnog ambalažnog materijala se gubi nakon prve upotrebe.
- Cena nafte od koje se plastika proizvodi često varira
- Dugotrajna razgradnja plastike - Odložena plastika se razlaže na mikroplastiku koja može dospeti u vodu i druga staništa i ugroziti zdravlje životinja i ljudi.

Koraci ka
cirkularnoj
ekonomiji

- Unaprediti sakupljačku mrežu, podstaći ponovnu upotrebu i reciklažu plastike.
- Smanjiti ili potpuno zabraniti upotrebu jednokratne plastike
- Uvesti subvencije i poreske olakšice inovativnim proizvođačima ambalaže koji umesto plastike koriste ekološke materijale

Električni i elektronski otpad

- U Srbiji je 2018. godine stavljeno na tržište više od 19 miliona komada različitih električnih i elektronskih proizvoda odnosno više od 12.000 tona ovih proizvoda
- Metali i sirovine koji se koriste za proizvodnju postaju sve ređi
- Električni otpad predstavlja opasan otpad- odlaganje teških metala i materijala na deponiju može biti toksično za životnu sredinu
- Prerada metala koji se koriste u proizvodnji e-uređaja je najveći industrijski emiter SO2
- Oko 70% otpada od e-opreme se sakuplja u, tzv. neformalnom sektoru

Koraci ka
cirkularnoj
ekonomiji

- Unaprediti dizajn proizvoda koji omogućava popravku, ponovnu upotrebu, rekonstrukciju i reciklažu
- Povećati sakupljanje i rekonstrukciju starih modela
- Unaprediti sakupljanje otpada- definisati saradnju formalnog i neformalnog sektora, izgraditi mrežu sakupljačkih stanica ili reciklažnih dvorišta
- Uredba o e-otpadu - povećati sakupljanje otpada na 4kg po glavi stanovnika

Otpad od hrane

- U Srbiji se godišnje proizvede 900.000t otpada od hrane.
- 250.000t još uvek jestive hrane se baci
- 99% otpada od hrane odlazi na deponiju gde emituje velike količine gasova sa efektom staklene bašte

Koraci ka
cirkularnoj
ekonomiji

- Unaprediti sistem doniranja viškova hrane ugroženim grupama
- Povećati iskorišćenje otpada od hrane za proizvodnju energije (anaerobnom digestijom) ili proizvodnju komposta.

Javne nabavke

- Javne nabavke čine 7,98% BDP Republike Srbije
- Izbor naučiocia se vrši prema kriterijumima koji se najčešće zasnivaju na visini cene proizvoda/usluge i ne uzimaju u obzir uticaj proizvodnje na životnu sredinu.

Koraci ka
cirkularnoj
ekonomiji

- Povećati udeo zelenih javnih nabavki u ukupnom broju javnih nabavki
- Primena kriterijuma za odabir ponuđača koji promovišu zeleni koncept: vrsta i način upotrebe materijala, čistije tehnologije i inovacije, resursna i energetska efikasnost
- Podsticanje korišćenja standarda i drugih dobrovoljnih instrumenata (EMAS, EKO znak).

EKONOMSKI BENEFITI:

- Povećanje konkurentnosti domaćih proizvođača u EU
- Otvaranje više od 30.000 radnih mesta i ušteda 25-30% energije
- Produžen vek trajanja proizvoda
- Ušteda u kućnim budžetima

BENEFITI ZA ŽIVOTNU SREDINU:

- Smanjenje otpada koji se odlaze na deponije i emituje gasove sa efektom staklene bašte
- Očuvanje prirodnih resursa